

Leto II.

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 17.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 1. septembra 1937

Za hrbtenico

Narodne mase so v naših vrstah. Dokaj odpornosti so izpričevale še v komaj minulih časih proti nasillju in krivici od zgoraj. Njih idealistično stremenje je bilo močnejše kot pretnje, šikane in trpljenje, ki so ga morale prestati. Narod se je v ponosu zavedal svoje časti in je ni pustil teptati. Vsak posameznik je stal kot samostojen mož in se viharja ni bal.

Organizatorjem katoliškega javnega življenja iz preteklih desetletij se moramo za vse to zahvaliti. Dvignili so narod umsko in kulturno, poglobili v njem zavest odgovornosti. Ustvarjali so z nezlomljivo neutrudnostjo obrambni obroč organizacijskih sil in moči.

Bilo bi pa vse premalo, le morda preveč na pesek zidano, če ne bi istočasno gospodarsko osvobodili narodnih mas pritiska pi-javk in nasilja mogotcev. Gospodarsko neodvisen človek lahko neustrašeno gleda v obraz mnogim preizkušnjam, ki ga hočejo zlomiti. V združitvi dela omenjenih organizatorjev za gospodarski procvit in za umsko in srčno kulturo ljudstva je jedro uspehov zadnjih let.

Ponovni opomin

Ob priliki izseljeniškega kongresa v Ljubljani ki je bil združen s prireditvami na Brezjah in katerega so se udeležili naši izseljenci onstran mej, moramo obstati ob nezaslišanem dogodku, ki je napravil porazen vtis, tako na izseljence kakor na vso slovensko javnost.

Vso hvalo zaslužijo železniške in policijske oblasti, ki so z vso pozornostjo pripomogle Jeseničanom, da dostojno sprejmejo svoje brate z bratskimi čustvi ob prihodu na njih rodno zemljo. Toda zgodilo se je nekaj, ob čemer smo se zdrznili in nismo pričakovali danes, da bo brat pokazal bratu, da mu ni do njegovih čustev, še manj pa do ljubezni do skupne domovine. Ti »gostoljubni« bratje so bili cariniki, ki so po »naredbi« dežurnega uradnika Živkoviča obkolili vlak in zabranili pristop zastopnikom oblasti in ljudstvu, da jim izročijo pozdrave domovine.

Imeli smo vtis, da je bilo to namenoma inscenirano, kar potrjuje tudi dejstvo, da se kaj takega ne godi niti tujcem, katerim je dan za dnem carinski postopek z vso obzirnostjo olajšan. Človek, ki je dal povod tej narodni sramoti, gotovo ne ve, kakšna je dolžnost brata proti bratu in

Časi so se spremenili. Gospodarske zasnove, ki so tedaj narod oproščale verig in vezi odvisnosti, so se delno preživele, delno jih narodu sovražen tok sam ubija, da bi ga tako mogel preje zaslužiti. Naše združništvo je zato brez lastne krivde na veliko škodo ljudskih mas v dobi težke krize. Zato, posebno pa še z ozirom na nove toke življenja, ki zahtevajo večje prožnosti in širšega razmaha, ne morejo biti zadostna opora.

Morali bomo zato, da si ustvarimo za svojo nezlomljivost hrbtenico, stopiti gospodarsko še na nova pota. Treba bo vsako gospodarsko podjetnost našega človeka — poedinca — dosledno podpreti, morali bomo pa tudi mi začeti misliti na družbe z delniškim kapitalom. Z njimi moramo sami bogastva svoje zemlje in delavno moč naroda za njegovo korist izrabiti. Ne smemo več pripuščati vrhov gospodarstva nasprotniku in tujcu, ki nam hoče z našimi zakladi upogniti hrbtenice.

Čas je, da se prebudimo iz letargije in vspešno z ostalim organizacijskim delom med narodom istemu ustvarimo hrbtenico močnega našega gospodarstva in zavarujemo njegovo odpornost za bodoče boje in viharje.

in mu je plemenitost medsebojne ljubezni tuja, v čemer ga pa v neki meri opravičuje njegovo ime. Njegovim podrejenim pa, ki so tako vestno izpolnili njegovo naredbo in poleg tega še z žaljivkarji manifestirali svojo »nacionalno« zavest, čeprav v večini Slovenci, veljaj naše pomilovanje.

Ob tej priliki naj še omenimo, da je jezik nekaterih jeseniških carinskih uradnikov tak, da popolnoma nasprotuje našim težnjam in potrebam, naši časti in svobodi. Če imamo opraviti s carino, ni dovolj, da so za izpolnitev carinskih predpisov formularji v srbohrvaščini, ampak smo poleg tega primorani, če hočemo kaj opraviti in uspeti, govoriti z uradniki v njihovem jeziku. Pri tem se vprašujemo, ali mi jemo njihov kruh, ali oni našega?

Vsekakor se nam je zdelo potrebno to podčrtati, da ne bo kdo mislil, da smo pozabili na svoje narodne svoboščine in enakopravnosti. O tem še ni izrečena zadnja beseda, tudi ne o tiskovinah samoupravnih oblastev, ampak o tem, da že vsak poskus jezikovnega kompromisa odklanjamo. Ne pozabljammo ničesar, najmanj pa ob kopici takih opominov!

Z Jesenic

Fantovski odsek napoveduje za letošnjo sezono sistematično delo, ki bo, kakor je iz programa razvidno, mnogo obsejnejše kot kdajkoli. Največ pozornosti se bo posvetilo organizatoričnemu delu, tako v lastnem odseku kakor tudi odsekom v okolici zaradi pospešitve skupnega dela po enotnem programu, ki jim bo pravočasno dostavljen. Poleg gojitve športa in dramatike, kakor do sedaj, bodo tečajji govornišva, socijalni in nacionalni večeri v skupinah in celoti. Odbor je prevzel tudi nalogo, da svojo čitalnico, v kolikor je pomankljiva, izpopolni in oskrbi s primernim časopisjem. S tem bo ustrezno tudi vsem onim, ki nimajo prilike, ali so željni izobrazbe, da vse to dobijo pri odseku, vsaj v oni obliki, ki jim jenujno potrebna. Odbor se bo nekoliko razširil, ker bo tako mnogostransko delo zahtevalo več moči in širši program več delavcev.

Z veseljem priobčujemo to napoved, ker smo prepričani, da bo trdna volja in zavest mlade sile premagala vse zapreke, ki bi jih moglo karkoli povzročiti in da mladi fantje ne bodo odstopili niti za korak od svojega programa. Tistim, ki še niso člani fantovskega odseka, priporočamo, da to store čim prej, sebi in narodu v korist. Odseku pa želimo najboljši uspeh.

Nekateri lastniki motor-nih vozil pač ne vedo, kaj je cestni red, kaj je dostojnost in nočni mir, da o javni varnosti niti ne govorimo. Da morajo ob času, ko je na ulicah največ ljudi, posebno pa ob nedeljah, ko je pri nas mnogo tujcev, nekateri vozači vzbujati pozornost z ropotom in gonjo po cestah, pač ni nikaka potreba, najmanj pa prilika za razkazovanje nadutosti, nam ni treba povdarjati. Želimo samo to, da se v bodoče vpoštevajo vsaj policijski predpisi in človeški čut spodobnosti, za vzpiranje »dirk« pa Jesenice nikakor niso.

Nekateri trgovci in lastniki lokalov pozabljajo, da trgujejo na slovenski zemlji in s slovenskim ljudstvom. Da je tako, pričajo nekateri napisi in reklame, ki žalijo nacionalni čut meščanov. To vemo vsi, da »Prodavaono heraklita«, »Kafana

Paris" (v cirilici!), „Tivar odijela“, ni slovenski in nikdar ne bo. Da je kaj takega pri nas sploh mogoče, je pač kriva znana potrpežljivost ljudi, katera pa ima tudi svoje meje. Saj vendar nikjer ni zapisano, da bo taka v tujem jeziku kričala reklama vedno vabila. Če se človek enkrat zave svoje napake in popustljivosti, se kaj rado maščuje. Mi trgovcem kaj takega ne želimo, zato smo s tem opozorili. Upamo, da opozorila ne bo treba ponoviti v drugačni obliki.

Tudi na kolodvoru je opaziti nemalo napisov ali vrstic, ki so s slovenskim jezikom komaj kaj v sorodu. Če domačin bere kaj takega, bo že nekako verjel, da je še v Sloveniji, če pa tujec bere, pa res ne bo vedel, ali je med Slovenci ali Hrvati.

To ni šala. V interu Jeseničanov in vsega naroda resno opozarjamo, naj taki napisi izginejo čim prej. S svojim jezikom nismo kupčevali nikoli, najmanj pa sedaj in v bodoče.

Jesenice: Jesenice se nahajajo na jako prometni točki. Skozi mesto gre dan na dan polno avtomobilov - inozemcev, ki prihajajo ali odhajajo čez Korensko sedlo iz naše domovine. Prometnemu društvu na Jesenicah bi svetovali, da postavi pred ravnateljstvom KID orientacijsko tablo. Tako pa avtomobilist ali mora vozilo ustaviti, ali pa zaide na staro Savo, in išče tam okoli izhod na glavno cesto, kar ne dela lep vtis pri tujcih.

Iz Rima se je vrnil po končanih študijah naš rojak g. dr. Pavel Robič in odšel začasno v dušno pastirsko službo v Boh. srednji vasi. G. doktorju želimo na njegovem sedanjem in na poznejših službenih mestih, ki mu jih bo določila Previdnost, mnogo božjega blagoslova in z njim velikih uspehov za dobro stvar.

Kakor smo v zadnji številki poročali, je odšlo na letovanje v Komendo na inicijativno sedanje občinske uprave 20 jeseniških dečkov. Tam so se mudili štirinajst dni. Na zraku in soncu in v vodi so jim hitro potekali ti dnevi med številnimi izleti v okolico. Na teh izletih so obiskali med drugim Velesovo, Smlednik, Homec, Mengeš, Kamnik. Izlet na Šmarno goro je preprečilo slabo vreme. Otroci so bili prav židane volje, včasih malo deško razposajeni, da je imela skrbna gospodična Mertel nova z njimi mnogo truda in napora, pa tudi košček veselja. Njeni izredni skrbi in ljubezni gre namreč največ hvala, da je letovanje v vsakem oziru lepo poteklo. Otroci so se na duhu in telesu, zdravi in čvrsti vrtnili domov. Gotovo se bo do še dolgo z radostjo spominjali teh dni skupnega življenja in veselja v katerih so bile nevšečnosti le bežne sence in bo-

Za novo šolsko leto

Z mešanimi čustvi mislijo otroci na konec počitnic ter na novo bližajoče se delo in učenje v šolskih sobah. Nič drugače ni to pri stariših. Kako bo novo leto, kdo bo otroka poučeval, kako bo ta napredoval v modrosti in vednosti?

Zdi se nam primerno sedaj na početku stariše opozoriti na nekatere važne stvari zaradi koristi njihovih otrok.

Ni mogoče, da bi bil učenec reden in točen, če ga k temu dom ne navaja. Zlasti ni mogoče, da bi učenec res napredoval, če nima ne knjig, ne zvezkov in drugih šolskih potrebščin takoj na početku leta. Mnogi stariši jim to nabavijo šele tja sredi leta. Otrok tako takoj na početku zaostane in pozneje ne more součencev dohiteti. Zato bodi resna skrb, da bo otrok v šoli imel vse, kar resnično rabi. Kdor res sam ne more oskrbeti, naj prosi šolsko vodstvo, da mu da, kar ima na razpolago. Skrb šolskega sveta pa mora biti, da vsi zares revni otroci morejo dobiti učila iz javnih sredstev.

Takoj na početku leta in potem skozi vse leto naj roditelji nadzorujejo otrokov napredek. Naj stopijo do njegovega učitelja, do kateheta, do upravitelja - najbolje v družbi z otrokom - in vzgojitelje v šoli opozore na kakšne otrokove posebnosti, hibe, bolezni itd. Čisto drugače bo ta z njimi postopal, če ga na to opozorite, kakor pa če ga v nevednosti pustite. Med letom se zanimajte za njegov napredek, pregledujte otrokovo beležko z učiteljevimi sporočili. Takrat se da še marsikaj popraviti ob skupnem sodelovanju šole in doma. Koncem leta je prepozno. Takrat nikar ne hodi v šolo, če se preje vse leto nisi pokazal in ne moleduj za otroka in za dobro spričevalo, ki ga ta morda po krivdi doma ne zasluži.

Vemo, da roditeljem ni vedno lahko izpolnjevati svoje dolžnosti, toda zaradi otrokove sreče je treba delati tako, kakor ta od nas zahteva. Velike gmotne žrtve je treba tudi za primerno obleko zlasti tam, kjer je kopica otrok. Toda otrok se čuti kar nekam tujega v svetu, če ni opravljen svoji okolici primerno in njegov duševni razvoj krene prerad zato na kakó stransko pot. Zlasti pa je treba skrbeti, da učenec ne bo prisiljen zaradi tega opuščati službe božje. Bodimo le odkritosrčni in priznajmo, da brez Boga in brez vere nobena resna vzgoja možna ni. Kako žalostno je, kjer družine na to pozabljajo. Zato naj ne bo vsak vzrok zazadosten, da bi opravičeval izostajanje od nedeljskega in prazniškega bogoslužja, zlasti pa se potrudimo, kar se da, da sami ne bi stavljali takih vzrokov.

Ob vsem delu in skrbi za našo deco, ko vstopa v novo šolsko leto, prosimo tudi sami zanjo blagoslova in milosti od zgoraj, od Očeta Luči, da bomo sami spoznali, kaj je prav, in bodo otroci rasli in napredovali, kakor je dobro.

Kako mislijo naši mladi

Slovenski mladini!

Težke čase doživljaš, slovenska mladina. Saj dan za dnem izstopajo tovariši iz tvojih vrst, izdajajo ideale, ki jih tako zvesto čuvaš, ker so sveti tebi, kakor so bili sveti Tvojim prednikom, ki so se znali zanje boriti. Današnji novi rod pa zaničljivo pljuje na te vzvišene vzore in zato ti krvavi srce, mladina slovenska. Strahoma se sprašuješ, kako bo v bodočnosti, kdo bo čuval slovenstvo? Saj se število izdajic slovenskega rodu strahotno množi. Iz dneva v dan brezobzirnejše napada nasprotnik, ki hoče izbrisati zadnjo sled slovenskega duha, ki hoče poteptati slednje slovensko srce.

In kdo so ti, ki tako sramotno zapuščajo naše vrste? Ali niso zrasli iz iste zemlje, kakor ti. Ali jih ni kakor tebe redila in vzgojila slovenska mati? Zakaj so torej taki? Ali ne zato, ker so že v nežni mladosti poleg božje besede prejemali mnogo več besed duha hudičevega, ker so jim že v šoli vcepili z liberalnim in komunističnim duhom prepojeni učitelji nazore sodobnega boljševizma in slednjič, ker so sploh izgubili vsako vero v Boga.

Glej, mladina slovenska! To je glavni vzrok odpada mnogih iz tvojih vrst: **Izgubili so vero!** Pod vplivom sodobnega duha so se obrnili celo proti lastni besedi! Odličen Slovenec je izrekel sledeče besede: »Ker sem katoličan, sem Slovenec in Slovenec sem, ker sem katoličan!« Vidiš, to so besede moža, ki je pravi Slovenec in resničen katoličan. Kako so velike te besede. Ali poznaš kakega velikega moža slovenskega rodu, ki je katoličan, pa ni zaveden Slovenec?

Mladina slovenska! Tvoje geslo naj bo vedno in povsod: »Slovenec sem, ker sem katoličan!« Pod tem geslom rasti. Prekvasi najprej sebe s pravim duhom krščanstva, potem prekvasi tvoje okolje in videl boš, ali se bo potem še dobil odpadnik iz tvojih vrst.

V nove kolotečine

Kolikrat smo že na tem mestu poudarjali potrebo oživitve in preosnove vzgoje mladine in opominjali s časom, ki se slej ko prej lahko maščuje tem silneje, čim manj smo pripravljeni na njegov tok. Saj vendar ne moremo mirne duše prezreti dejstva, da so se v teku stoletij že večkrat pojavila gibanja, vsa prežeta s strastnimi, tem silnejšimi čim manj jih je vklepala sila razuma. In današnji čas je takisto razkosen in ves divji, z vzcvetelo civilizacijo še bolj rafinirano zamotan.

Posebno ob nastopu komunizma se nam zdi ta pojav skoro nujen. Komunizem se je rodil pred dobrim stoletjem kot reakcija za zlorabe liberalizma in se je posebno v zadnjih dvajsetih letih hitro razširil po svetu.

Komunizem je gibanje, v katerem je veliko ognja in sile, včasih pa tudi trohica plemenitosti. Kmalu pa je izzval močne reakcije, takó da so danes že vsi zapleteni v neko splošno ideološko borbo, ki utegne nekega dne pahnuiti človeštvo v moderno državljansko vojno, če v zadnjem trenutku ne zmaga pamet.

Če hočemo najti pravo pot iz teh idejnih zagat in mističnih oklepov, moramo najprej spoznati nje same in ljudi, ki se hočejo za vsako ceno vsiliti narodu. Mistika proletarske revolucije in »raja« na zemlji, mistika tega blodnega ideala je obsežena v komunizmu. Njegova pogonska sila je revolucionarizem. To gibanje hoče z enim udarcem vse predrugačiti. Kaj pride za tem ni važno. To je zabloda tistih inteligentov, ki so nesposobni, da bi s postopnimi reformami odpravili zlorabe vsled katerih trpi družba. Njih reforma se začneja z rušenjem vsega, kar obstoji. Ta zabloda je rodila strašno željo po uničevanju, ki je značilna za rusko revolucijo, za strahote v Španiji, Mehiki in drugod.

Kot reakcija na komunizem so nastopila druga gibanja, ki so dala nove sile starim »nacionalnim« idejam. To so fašistična in nacistična gibanja. Ta razvnemajo patriotska čustva in postanejo nevarna ob značajih, ki ne upoštevajo harmonije vrednot in ne znajo dati cesarju, kar je cesarjevega in Bogu kar je božjega.

Tako vidimo, kako vstaja ost proti osti, ideja proti ideji, sila proti sili. Medtem pa ljudje vedno bolj izgubljajo iz vida večne vrednote in puščajo, da zmaguje v njih politična strast. Človeštvo se razdeljuje v razne oborožene tabore.

Vsa ta svetovnonazorna zmeda je zajela tudi nas in nas zalotila kolikor toliko nepripravljenega. Kot pri vseh drugih kulturno zrelih narodih, je tudi pri nas našla žarišča degeneriranosti, pokvarjenosti. Odtod prihaja tisto duševno mrtvilo, ki okužuje šibke tako, da v pravem psihičnem občutku manjvrednosti z besno ljubosumnostjo

naskakuje neuklonljive, kremenite značaje s ciljem, pritegniti jih k sebi v nižino, da s tem pridobijo upravičenost svoji duševni revščini. Kar takim ekstremom ostane življensko pogonskega so samo sproščeni in posuroveli goni, ki jih tirajo k materijalizmu in oblasti.

Naša skupna dolžnost je, da speljemo družabni red iz tega kaosa ven, dokler je še čas, v nove kolotečine oče za sina, sin za svojo družino, oba za nov zdrav rod, družina za narod, za lepšo bodočnost. Predvsem se je treba truditi, da se odstranijo in da se ne poglabljajo razlike, ki med narodom nastajajo iz zasebnih interesov in političnih vzrokov. Glavno pri tem je, da se razlike med vrednotami pravilno cenijo. Nadnaravne vrednote so nad vsemi in zavedni katoličan tem vrednotam vse druge podreja. Opustimo usodno pot dosežanega »misticizma« in zastavimo vse svoje sile v nove kolotečine, narodu v korist in Bogu v dopačenje.

V novo društveno življenje.

Vidno se krajšajo dnevi, daljšajo pa se noči. Minulo je solčno poletje, prešlo je življenje taborov, manifestacij in prosvetno-kulturnih proslav.

Ob prelomu časov vrže človek rad pogled nazaj in usmerja pota k ciljem za naprej.

Moramo reči, da smo bili veseli vstajenja novega življenja katoliškega javnega udejstvovanja in dosledne miselnosti, ki je vela iz naših taborov in prireditvev. Bili smo veseli ljudskih množic, ki so se oklepale te doslednosti v tako mogočnih zborih, veseli nastopov naše mladine, radostni nad rastjo naše moči.

Sedaj je za nami ta doba zunanjega življenja. Z novimi časovnimi prilikami se vrača naše prosvetno-organizatorno življenje nazaj v naše dvorane, knjižnice in predavalnice, da se smeri podane na preteklih taborih poglobi in zakorenini.

Zdi se, da so nekatere stvari, ki so dajala prevsem pečat našemu društvenemu življenju v pretekli in polpretekli dobi, postale v dneh večje načelne doslednosti zelo nepomembne. Tako naprimer je diletanski oder z mnogo prazno navlako zgubil vsak smisel. Oder ni nič več tu, do bi igralce vadi v nastopu za javno življenje, ampak je tu zato, da daje v vseh prireditvah pojačeni poudarek našega svetovnonazornega gledanja in naših stremeljenj. Oder nikoli ni bil posebno dobičkonosen, zdaj pa bo moral radi vezanja članstva v eno celoto in v družinsko skupnost služiti bolj kot kedaj tej skupnosti. Naša predavanja so doslej pogosto obravnavala le brez načrtno tekoče življenske zadeve in slučajnosti. Treba jih je nujno spremeniti v načrtno šole, iz katerih bodo izhajali trdni neupopljivi, samo zavestni katoliški značaji. Vzgojiti moramo naše čitatelje da se knjige, ki bi jih moral zaradi važnosti poznati danes vsak katoličan, ne bodo prašile po naših knjižnicah neprebrane. Na vsak način je treba posvetiti več poudarka izobrazbi stanov in njihovih samoobrambi nuditi več strokovne šole.

Tako bo zimska sezona društveno-organizatoričnega življenja pri nas na Jesenicah in drugod z novo setvijo pripravljala za bodoča leta bogatejšo žetev uspehov katoliškega javnega udejstvovanja.

Jeseniška tiskarna.

Jesenice čimdalje bolj stopajo v ospredje kot težišče naše težke industrije. Število prebivalstva raste, njegove kulturne potrebe se množe. Vsporedno s tem napredkom se razvija okolica visoke Gorenjske. Stotine in tisoči plakatov, letakov in vabil vsako leto v pestrih barvah vabi ljudske množice k številnim prireditvam in nastopom vseh smeri. Tiskana beseda naj pomaga živim reklamam. Radi razgibanosti življenja ni več mogoče zajeti vseh ljudi neposredno in končno, tiskana beseda

je, kakor bi bila pribita, dočim le izgovorjena hitro izpuhti. Iz tega spoznanja so se v zadnjem letu na Jesenicah rodili kar trije krajevni časopisi: naš »Na Mejah«, ljudskofrontaški ali bolj pravilno marksistični »Kovinar« in »Tovarniški vestnik«. Očividno je postalo odločilno mišljenje, da bo črnilo tisto, kar bo odločilo za bodočo usmeritev jeseniškega javnega življenja.

Toda vse to črnilo se je dosedaj prelivalo v Ljubljani. Sedaj pa moremo zaznamovati tudi napredek v tem oziru. Dobili smo lastno tiskarno, katere lastnik je g. Anton Blažej. Tiskarna je nastanjena v bivši žični pletarni g. Bernarda. Tako bomo sedaj za svoje boje in za širjenje svojih misli lahko vsi doma črnilo prelivali. Za nas pomeni novo fiskarsko podjetje važen napredek domačega kraja z gospodarskega in kulturnega stališča in mu zato želimo med nami sigurnega napredka.

Opozarjamo na to okoliška društva, družbe in privatnike, da to domače podjetje podpro in pri njem naročajo vse svoje tiskovine.

Zapisali smo te vrstice zato, ker se nam zdi, da je v interesu čuvanja našega domačega gospodarstva to naša dolžnost.

Vsemu članstvu Okrožnega urada.

Vse delodajalce in delavce obveščamo, da prične s 1. septembrom 1937 izvajanje zavarovanja za onemoglost, starost in smrt.

Delodajalce pozivamo, da vse zaposleno delavstvo prijavljajo **pravočasno in s pravišnim zaslužkom**. Kdor zaposluje po § 3. zakona o zavarovanju delavcev zavarovanju podvržene osebe in iste do danes niso prijavljene, **mora prijavo izvršiti takoj, najkasneje pa v roku 8 dni od dneva vstopa v delo**. Če delavec ne bo prijavljen ali ne bo prijavljen s pravišnim zaslužkom, bo na stare dni ali pa v onemoglosti znatno na pokojninah prikrajšan. Radi nekaj na ta način prihranjenih dinarjev pa delavcem ne smemo zniževati že itak skromnih starostnih in onemoglostnih rent.

Dalje pozivamo vse delodajalce, da naj točno in zanesljivo izpolnjujejo prijavnice za člana. Točni podatki bodo za novo zavarovanje izredno važni, kajti samo po teh podatkih se bo ugotavljala in priznavala **pravica do rent in podpor** zavarovancem odnosno svojcem. In ker se bodo priznavale take rente in podpore šele čez pet, deset ali še več let, bodo imeli delavci radi netočnih in nepravilnih prijav in podatkov kasneje **nepopravljivo škodo**. Delavci sami naj se zanimajo, ali in kako so prijavljeni v zavarovanje.

Delodajalce in delavce prosimo, da se v lastnem interesu zanimajo za novo zavarovanje, da čitajo članke o tem zavarovanju, ki jih objavlja Okrožni urad v svojem glasilu (»Delavsko zavarovanje«) in v ostalih časopisih in da si zlasti vsakdo nabavi brošuro z naslovom **»Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt«**, ki jo je izdal Okrožni urad in stane 2 din.

Na zavarovanju za onemoglost, starost in smrt morajo imeti prav poseben interes občine, podeželske in mestne, ker bo nosilec zavarovanja v bodoče nosil bremena starostne preskrbe delavcev. Dolžnost občin je, da s svojim vplivom in v svojem delokrogu podpirajo Okrožni urad pri praktičnem izvajanju zavarovanja.

Urad opozarja delodajalce, da bo od 1. septembra 1937 dalje vsako opustitev prijave v zavarovanje ali vsako nepravilno prijavo (nepravilen zaslužek, napačen dan nastopa dela etc.), prijavil politični oblasti v kaznovanje, česar dosedaj ni praktical.

Dolžnost kulturne Slovenije je, da vse stori, da niti en delavec na svojih plačah iz naslova zavarovanja za onemoglost, starost in smrt ne bo niti malo prikrajšan.

do gotovo hvaležni njim, ki so jim to omogočili.

Hotel „Pošta“ na Jesenicah gradi sedaj velik, nov stranski trakt z obsežnimi prostori. Podjetni Poljšakovi rodbini dovršuje to delo domače stavbeno podjetje Regovec.

Ostanek iz preteklih časov moramo imenovati navado, da se ob gotovih dneh kakor na sv. Petra in Pavla ali na Vel. Šmarnen menjajo službe božje na Jesenicah in na Savi. Danes, ko čas beži in stari običaji sejmov legajo v grob, ljudje na te spremembe ne morejo več polagati zadošči pozornosti in radi njih služba božja in udeležba na njih trpi. Izredne službe božje so potrebne in v redu le ob prilikah velikih taborov, ko agitacija razmaje zanje ljudske množice.

Ne bi škodilo ob tolikem številu prebivalstva, ko bi ob nedeljah vpeljali zgodnjo jutranjo službo božjo okrog pete ure, tako, da bi tisti, ki hočejo na jutranje vlake, lahko že doma opravili svojo dolžnost. Često je tako, da je sicer tudi vernemu človeku drugače to nemožgoče.

Prosilcem za delo pri K. I. D. Ponovno moramo opozoriti vse tiste naše ljudi, ki prosijo zase ali za svoje pri naših ljudeh na Jesenicah, da bi zanje posredovali na svoje zadnje opozorilo v našem listu, kjer je rečeno med drugim:

»Radi enotnosti postopanja in ker je tako prav, da v delavskih stvareh odločuje v prvi vrsti delavska organizacija, opozarjamo vse one, ki bi se radi zaposlile v naših tovarnah po posredovanju naših ljudi in naše skupnosti, da naj se poslej obračajo na našo strokovno organizacijo Zvezo združenih delavcev, Jesenice, Križkov dom.

Vsi merodajni činitelji so se v tem zedinili in prosimo vse, da to upoštevajo. — Vsa potrebna navodila bodo dobili zainteresirani pri Z. Z. D.»

Morejo pa se posamezniki, katerim je to prikladnejše, obračati tudi na Zvezo združenih delavcev v Zabresnici ali na ono pri Sv. Križu nad Jesenicami.

Ponavljamo ponovno. Vsa posredovanja v gornjem smislu vrši le Zveza združenih delavcev. Vsa pisma, vsa osebna priporočila in vse prošnje tozadevno je pošiljati zopet neposredno le njej. — Vsak drug način je le v škodo onih, za katere se prosi, ker vso zadevo komplicira in otežkoči.

Gorje pri Bledu

Vabilo. V nedeljo dne 5. septembra t. l. se bo vršil sestanek članov in prijateljev Zveze združenih delavcev v Gorjah pri Bledu v društveni dvorani ob pol enajsti uri. Na ta sestanek pride tudi zastopnik centralne ZZD, in nekaj odbornikov ZZD Jesenice. Namen

sestanka je ustanoviti v Gorjah podružnico, ker je na Jesenicah organizirano mnogo delavstva pri ZZZ, in jim je nemogoče obiskovati sestanke, ki jih organizacija prireja. Zato Vas prav vljudno vabimo, da se sestanka v Gorjah udeležite v čim večjem številu.

Dovje: Pevsko in dramsko društvo Aljaž na Dovjem priredi v mesecu septembru t. l. veliko tombolo. Glavni dobitki bodo: vagon lepih bukovih drv, ovska, en par gojzerc ali gorskih čevljev po meri. V večji vrednosti bo tudi nad 150 krasnih dobitkov. Po tomboli se vrši prosta zabava pri pogrnjenih mizah. Za okrepčilo in pogasitev žeje bo dobro preskrbljeno Tombola se prične ob treh popoldne, tako da bo zveza z vlaki na vse strani zelo ugodna za prihod in za povratek. Prosimo Katoliška društva, ki jim bomo poslali tablice v prodajo, da pridno segajo po njih in da se v čim večjem številu udeležijo naše prireditve. Dan prireditve bomo objavili pravočasno z letaki.

Šolska doba bliža se. Spet bo treba učnih knjig, zvezkov, radirk in vseh šolskih drobnin. - Dragi, nikar ne obupuj. - V Krekov dom se potrudi. Tam za mal denar vse vam se nudi, kar dijak za šolo rabi.

Koroška Bela

Gasilska proslava. V nedeljo 22. avgusta je tukajšnja gasilska četa proslavila 40-letnico svojega obstoja. V lepem sprevedu, ki se ga je vdeležilo okrog 40 narodnih noš, 6 gasilskih zastav in okrog 200 gasilcev v uniformah so udeleženci prikorakali na Belo k sv. maši, Resnici na ljubo, pa ne komu v zamero, je treba pripomniti, da jih je nekaj ostalo kar pred cerkvijo. Med sv. mašo je igrala jeseniška Krekova godba. Po sv. maši se je vršilo na vasi zborovanje, katero je otvoril domači predsednik gasilske čete, ki je pozdravil navzoče, izrekel vdanost kraljevemu pokrovitelju vsega jugoslovanskega gasilstva kakor vsej kraljevski družini, posebno pa še pozdravil 5 članov tukajšnje čete, ki danes praznujejo 40-jubilej svojega sodelovanja pri njej. Za njim je četo pozdravil g. župan Perko, ki mu ni dala žilica miru, da ne bi govoril o svetovnem imperializmu in kapitalizmu in nalogi gasilstva, da sodeluje pri gašenju svetovnega požara, ki sta ga ti spaki zanetili po vsem svetu. Bolje se je omejil naslednji govornik g. Šmajd, ki je predvsem poudarjal z ozirom na nesporazume v Zagrebu, naloge, ki jih ima gasilstvo v obrambi slovenstva. Govoril je še nadalje g. Jan, ki je na kratko orisal razvoj gasilstva v okraju, med prvimi četami je bila Kor. Belska, Nato je g. dr. Šmajd sporočil, da dobi 37 članov tukajšnje gasilske čete odlikovanja za svoje zasluge v gas. četi. Po končanem odlikovanju se je izvršil defile navzočih gasilcev. Popoldanska veselica je morala radi slabega vremena odpasti in so jo prestavili na 29. avgusta.

Baje delavec napada v zadnji številki »Kovinarja« »baje človeka«, kakor imenuje dopisnika na Mejah radi dopisa o popravi mostu pri Žagarju, popolnoma pa pozabi omeniti, da je ta kritika povzročila, da so rušne odstranili in jih nadomestili s cementom, kar bi članku več koristilo in delalo občinski upravi večjo slavo. Glede »baje intervigniranja« na banski upravi za znižanje proračuna je pa tako, da je dopisnik zvedel za črtanje obč. proračuna šele iz vabila za občinsko sejo, na kateri naj bi se razpravljalo o znižanju občinskega proračuna pa se je sklenilo samo to, da se občinski proračun le še zviša.

Za malo denarja malo muzike! poučuje g. »baje« delavec »baje človeka«. Pri naši občini pa je tako, da je za veliko denarja, izdanega za napravo šodra, bilo malo šodra. Mnoge občane bi zelo zanimalo, koliko je n. pr. stal en m³ šodra pod prejšnjo upravo in koliko stane pod to. Zlasti tiste, ki so imeli večkrat priliko opazovati delo v Šoli.

V nedeljo 22. zvečer, proti polnoči je že bilo, je prišla po ulici pod cerkvijo navzgor neka četvorica zavila v skedenj nekega znanega socialističnega veljaka, tam vzela ponoči in brez luči - čudno - lestvo in s to lestvijo obhodila vas ter vneto kradla slovenske zastavice raz mlajev. Velika slovenska zastava, razobešena na hiši g. Šmoleja Franca, je bila previsoko obešena, da bi jo dosegli, zato je bilo treba dobiti kavelj da so ti nočni junaki odtrgali spodnji del. Ko se je posestnik zbudil in zaklical skozi okno so med turobnim petjem: žalnih koračnic: Živel Pera Živkovič! In živel Perko, odkorakali po Trncah »trčičim korakom«, napadli še s koli dva fanta, nato pa so se predstavili varnostnemu organu z željo, da jim preskrbi nagrado za njihovo nočno korajžo. Zelo nam je žal, da so ti navdušeni prijatelji g. Perka pozabili, da je on kandidiral na listi slovenskega delovnega ljudstva, ter v svoji pozabljivosti raztrgali slovensko zastavo. Morda jim za to nemalo uslugo, ki dovolj jasno kaže slovensko zavest njegovih pristašev, na prihodnji občinski seji zapoje velik slavospev kot »baje junakom«.

Otava, ki je pognala pomladi v opletih jarkih ob občinskih cestah je jako lepa in pričakujemo, da bo košnja kmalu razpisana.

Najdeno. Nekdo, ki se je v ponedeljek zjutraj pred Čopcem na Beli prestrašil in spustil na tla pole-no, isto lahko dobi nazaj pri Čopu ob vsaki uri po dnevi, samo po noči ne.

Našla se je damska zapestna ura, dobi se v frizerskem salonu g. Meznariča.

Hranilnica in posojilnica na Jesenicah

obrestuje vse vloge
do najvišje v zakonu
nih določene meje.
Nove vloge izplačujemo
je vedno promptno.

Za elektriko

Vam nudi vse najugodnejše

Jože Markež

Jesenice, Murova, tel. 605

Tiskarna

Anton Blažej

Jesenice na Gorenjskem

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela. - Enako se priporoča

Knjigoveznica

Ivan Avguštin

Jesenice na Gorenjskem

Ceneno in dobro prehrano, vina na debelo in drobno dobite in kupite najugodnejše v

**LJUDSKI
KUHNJI**

JESENICE

KREKOV DOM